

B. K. GELAZIUS

VEIKLA KAIP PASAKA

Savųjų tarpe viskas galima, jei tik svetimi nesužino

(Laiškas iš Vokietijos)

Vasara — suvažiavimų, konferencijų, atostogų, ekskursijų ir kartu pramogų, pasilinksminimų laikotarpis. Tas vyksta visur, taigi, visi nestebėtina, kad tas vyko ir Vakarų Vokietijoje. Liepos gale, Gautingene prie Muencheno, įvyko Vokietijos studentų suvažiavimas, rugpjūčio pradžioje (nuo VIII.1 iki VIII.8) įvyko Studijų Savaitė Huettenfelde, gimnazijos patalpose, o jai besibaigiant rugpjūčio 7-8 d. įvyko Vokietijos Lietuvių Suvažiavimas, PLB Bendruomenės apylinkių pirmininkų bei įgaliotinių, frontininkų, ateitininkų ir kitų, ten pat gimnazijos patalpose. Rugpjūčio 14 d. — Berlyne Mažosios Lietuvos suvažiavimas, o šį pavasarį — (II. 30—V.2) įvyko Vokietijos Krašto Tarybos posėdžiai, taip pat Huettenfelde — gimnazijos patalpose.

Iš visų tų suvažiavimų Lietuvių Suvažiavimas buvo didžiausias, charakteringiausias ir, sakyčiau, įdomiausias. Jį ruošė Vokietijos Krašto Valdyba; ji (valdyba) sako, kad jame dalyvavo apie 800 žmonių, kiti tvirtina, kad 600. Buvo atvykusių ne tik iš Vokietijos, bet ir iš Belgijos, Olandijos, Šveicarijos ir iš kitur, kaip tvirtina rengėjai. Valdyba ragino apylinkių pirmininkus organizuoti didžiausias grupes, nes kelionės išlaidos būsią atlygintos, o maistas ir nakvynė duodama nemokamai (1 DM už kilometrą autobusu 20 asmenų, už mokamas geležinkelio bilietas, už kilometrą 15 pfenigų vykstantiems automobiliais). Tai kodėl nevažiuoti pasižmonėti, jeigu nieko nekaštuoja? Tai ir privažiavo — net tokių, kurie niekad iki šiol nevaldyvo jokiuose suvažiavimuose ar lietuvių sueigose. Buvo išgerta, buvo pašokta, pasilinksmita ir padainuota. Pvz. — Volga Volga, mat rodnaja — ir taip garsiai, kad nei būvę girdėti kambaryje, kur vysk. Brazys skaitė paskaitą. Suvažiavimas priminė ir lietuviškas tradicijas, deja, tik ne visos Lietuvos, o tik Suvalkijos žemių, kai seniai caro Rusijos laikais, vaikai prieš rinkimus užpildavo karčiamose alaus ir ragindavo gerti (vaito alaus), kad rinkėjai jį rinkytų kitai kadencijai. Mat, ir čia neužlgo, šį rudenį, įvyks į PLB Krašto Tarybą rinkimai ir todėl toks suvažiavimas pasigirti, pasirodyti ir pavaišinti buvo visai pateisinamas.

Tačiau kaip visuomet, būta ir nepatenkintų. Nepatogi nakvynė barakuose, svečių sutikimo bei vietų nurodymo, o taip pat, ir tvarkdary stoka, o svarbiausia, ilgas stovėjimas eilėse kelionės išlaidoms atsilygti, išsukė visi piktą murmėjimų.

Kaštavo daug. Kiek iš viso, dar galutinai neapskaičiuota, neapskaičiuota maisto ir kitos per dvi dienas tokiai daugybei žmonių išlaidos. Tik vienai grupei iš 29 asmenų kelionės išlaidų buvo išmokėta 1300 DM (dole-

rių 325), o kur visos kitos?! Iš kur valdyba paims tam reikalui pinigų, kai tas sudarys tūkstančius, o ji tam reikalui tikrai neturėjo tiek samatoje.

Pora žodžių apie tarybos suvažiavimą

Kontrolės komisija patiekusi suvažiavimui savo revizijos protokola, sako, kad Valdybos atskaitomybė yra netvarkinga; kad trūksta bylose didelės dalies sąskaitų; kad trūksta pateisinamųjų dokumentų; kad išlaidos daromos be valdybos nutarimų; kad daugelyje išlaidų, sąskaitose trūksta tarybos nutartų dviejų parašų; kad kasos knygos vedamos netiksliai ir netvarkingai; kad pvz. vienam asmeniui be jokio nutarimo yra išmokėta virš 2,500 DM. kelioninių ir t. t. Tarybos narys p. Skerys posėdyje tairavosi, kodėl nesilaikoma tarybos nutarimo pasirašinėti sąskaitas dviem asmenim? Dr. J. Norkaitis pareiškė abejonių, ar tvirtinti tokį Kontrolės komisijos pranešimą — siūlė jį papildyti, ir be to, dar siūlė pasamdyti specialistą — (Wirtschaftspruefer) (kaip jis sakė) atskaitomybei patikrinti. Kam? Kam leisti svetimam kištis į lietuvišką reikalą? Butina dar ir kitų paklausimų ir pagaidavimų, — Kriščiūno, Venckaus ir kitų. Tačiau, Norkaičio pasiūlymas balsų dauguma buvo atmetas ir priimtas kun. Liubino pasiūlymas, — priimti Kontrolės komisijos pranešimą pristatius valdybai pasiūlymus dar šios sesijos metu tarybos prezidiumui. Kontrolės Komisijos pranešimas daugumos balsų (8) buvo priimtas. Tarybos sesija baigėsi 1965 m. gegužės mėn. 2 dieną ir tokių pasiūlymų valdyba nepristatė. Nepristatė ir vėliau.

Bet... Kaip gi atmesti kontrolės pranešimą?! Tai reikėtų pripažinti, kad valdybos nesugebėjimą, apsileidimą ar blogą valią, — valdyba turėtų pasitraukti. Viešas skandalas! Pasinaudotų svetimieji, Bendruomenės ir gimnazijos priešais, o to negalima joki būdu prileisti. Tad ir buvo, einant lietuviškų reikalų ir patriotizmo sumetimais, Kontrolės komisijos protokolas patvirtintas. O kaip su tomis kelionių išlaidomis be nutarimo vienam asmeniui ir kitomis tos rūšies sąskaitomis?, klausė Kriščiūnas, jėgės į tarybą vieton atsakiusio p. J. Ruginiaus? O kai tas asmuo turi keltą pareigų, tai nutarimas mokėti jam kelionpinigius, reikėtų tik formalumus, nes jis atstoja daugiau nei už du, tai kam dar kiti parašai?! Ir dėl to nepriimti kontrolės pranešimo dėl tų formalumų, dėl parašų stokos, jei viskas bendrai stengiamasi daryti einant geriausiais supratimais?!

Tad ir apmokėti Lietuvių suvažiavimo išlaidas neturėtų nuimti formalumai, — galima paimiti pinigų iš kitur, iš kitų pozicijų, pvz., nors maisto, kai da-

Indijos kariuomenė, įsiveržusi į Lahore sritį, konfiskavo šį busą ir parsivežė į Indiją. Indijos vaikžai, gavę progos posivažinėti Pakistano busu, džiaugiasi.

bar atostogaujama. Juk apmokant tas kelionės išlaidas taip patoje pozicijoje ir tam reikalui nebuvo tų pinigų! Ir į dr. Griniaus paklausimą — kam sumokėtos 12,000 DM — skirtumas iš kultūros reikalų sąmatos, p. Mariūnas atsakė, kad ministerijai (vokiečių) sutikus buvo užmokėta 2 mokytojams algos.

Matote, ministerijos pareigūnai kaip ir Bendruomenės nėra formalistai ir lengva kaitaloti išlaidų pozicijas. Taigi, nesant formalistams ir vadovaujantis tik gerais supratimais, galima išspręsti visus reikalus, savaime, ir Lietuvių suvažiavimo atskaitymą, o jis buvo reikalingas. Antraip, pralošus rinkimus, gali būti kaput!

Gana apie tuos pinigus. Taryba juk svarstė ir kitų įdomių reikalų. Dr. Grinius sako, kad Vargo Mokykloje Muenchene nėra nė trečdalis vaikų kaip pasakyta pranešime; jam pritarė ir dr. Norkaitis dėl Stuttgardo. Kun. Keleris pareiškė, kad ir Šiaurės Vokietijoje vargo mokyklose yra daug netvarkos; o kai kur vargo mokyklos egzistuoja tik sarašuose. Tad visur daug negyvybių sielių, o ir joms reikia išleisti pinigų. Ir vėl pinigų! Buvo diskutuota reikalas įsteigti Hittenfelde vidurinę mokyklą kiek žemesnę už gimnaziją, vokiškai vadinamą Mittelschule, kur mokytų ir amatų. Kun. Liubinas pasiūkino, kad tuo klausimu rūpinasi gimnazija, — jau yra sudaryta iš mokytojų komisija. Ar toji mokykla turėtų atstoti dabartinę Vasario 16 gimnaziją, nepasiskaityta. Dr. Norkaitis pasiūlė praplėsti švietimo komisiją, bet be pasisekimo. Dr. Grinius (kultūros kongreso Amerikoje paskaitininkas), kalbėdamas apie liūdą gimnazijos direktoriaus pranešimą tarybai, pasiūlė jį neskelbti, kad kiti iš jo nepadarytų nepageidautinų išvadų. Taigi naudingiau slėpti padėtį. Tačiau tuoju buvo priimta dr. Griniaus ir prezidiumo rezolucija smerkianti gimnazijos kritikus (ji jau buvo paskelbta spaudoje), nes jau tų kritikų medžiagą pagal Grinių naudoja priešais. Taigi daug geriau ir naudingiau laikyti viską paslaptėje.

Beje, p. Boemienė skundėsi tarybai, kad jos kaip Nord-Rhein-Vestfalijos įgaliotinės veiklą kontroliuoja be jos žinios valdyba, ją aplenkia. Be to ji buvo Kontrolės komisijos — be Baraso ir Bendoraičio — narys ir prisidėjo prie anų nuomonės, skelbiančios valdybos atskaitomybės netvarką. Į naują Kontrolės komisiją jau ji nepateko (jį sudaro Bendoraitis, Laukaitis, Paulukevičius). Jei p. Boemienė nusikalto valdybai, tai įgaliotinių ir apylinkės pirmininkų susirinkime (kontroliuotame net 3 valdybos narių) ji pasitaisė pareiškėdama, kad būtų buvę daug geriau, kad visi tie juristai ir kritikai, rašinėje apie gimnaziją būtų užmiršę (ar nemokėję) rašyti!... Pritariama, gerb. ponai Boemienė, kad jai (kaip ir valdybai) daug maloniau būtų

veikti, nesilaikant nei juristų nuomonių nei juridinių nuostatų, nei tų sąmatos pozicijų, bet vien tik savais supratimais bei savomis užmačiomis. Deja, vie-

šoji organizacija tų ponai Boemienėi nemalonių dalykų reikalauja.

Iš kitų įdomesnių dalykų buvo priimta kun. Br. Liubino pasiūlytoji labai nepalanki rezolucija kun. Dr. J. Avizai ir J. Ruginiui apgailestaujanti, kad jie neatlikę pareigų ir neparuošę tarybai statutų pakeitimų projektų. (Tuč tuojau buvo išrinkta kita komisija iš Norkaičio, Baraso, Karvelio, Mariūno statutams peruošti). Abu jie (Ruginius-Aviza) buvę valdybos pirmininkai, nesutikdami su Bernatoni-Liubino-Mariūno (trijų susikonsolidavusiųjų) politika atsistatydino. Gaila. Jei jiedu būtų dalyvavę tarybos posėdžiuose (Ruginius prieš tarybos posėdžius išstojo iš tarybos, o kun. Aviza posėdžiuose nedalyvavo) galėjo būti atmetas Kontrolės komisijos pranešimas, kuris buvo priimtas tik 8 balsais iš 13 dalyvavusių posėdžiuose. Tuomi būtų buvusi valdyba priversta įvesti atskaitomybės tvarką. Bet tai tik spėjolimai, nes gal būt ir jiedu, eidami Griniaus teze — slėpti — gal ir jiedu būtų balsavę už priėmimą komisijos pranešimo išeinant iš lietuviškos

reikalų, kad jų nesužinotų svetimi! Gal būt?!

Tačiau negalima nepažymėti ir mažytės pažangos, nes Mariūno nėra jau valdyboje ir gal tuomi prasideda susikonsolidavusiųjų nesusipratimai? Nors renkant valdybą Mariūnas 9 balsais buvo išrinktas į valdybą, kaip ir Valiūnas, Barasas, Simonaitis, kurie jėjo į valdybą (ir Liubinas), tačiau neišrinkus jo reikalų vedėju ir išdininku p. Mariūnas iš valdybos pasitraukė. Tam betgi nereikia duoti didelės reikšmės, nes per tarybos rinkimus senoji padėtis gali būti atstatyta, tad žūt-būt reikia vėl laimėti rinkimus. Valdyba tai labai gerai supranta ir tam ruošiasi. Be to, didžiulio Lietuvių suvažiavimo, kad išdildžius blogą įspūdį dėl atskaitomybės netvarkos valdyba paprašė sudaryti 3 asmenų — iš Vokietijos, Amerikos ir Šveicarijos — komisiją gimnazijos revizijai padaryti. Tikimasi, kad šioji komisija atvykusi į gimnaziją, kur bus gerai priimta, padengs tą netvarkumą, pagirs vadovybę taip kaip padarė į gimnazijas atvykę iš Amerikos kun. Sugintas su Valerijonu Šimkum?! Ar galės

"Diasviškasis Tėvas", Amerikoje ir Kanadoje plintančios tikėjimo grupės dvasios vadovas, mirė Philadelphijoje. Jo tėvas buvo vergas, o jis tapo vyriausiu naujo tikėjimo vadovu ir gerokai praturtėjo. Pinigai palikti žmonai ir vaikams.

tie revizoriai užfiksuotus Kontrolės faktus paneigti?! O jei jie ras ir daugiau, dar didesnės netvarkos? Kas tada?

♦ Kaip gaila, kad mūsų geri norai yra žali vaisiai, kurie dažniausiai nukrinta lig dar nenuokę.

Kai ruošiate planus savo ateičiai, turėkite galvoje kaimynystėje esančią finansinę įstaigą — CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Sėkmingai darančią biznį ir aptarnaujančią lietuvius virš 40 metų

Turtas virš \$50,000,000.00

- KURIOJE JŪSŲ, KAIP TAUPYTOJO, pinigai yra geriausiai apsaugoti ir neša Jums papildomas pajamas.
- PRAKTIŠKA — galite taupyti bet kokią sumą bet kurio laiku, pagal jūsų taupymo planų reikalavimus.
 - PELNINGA — didesnis negu vidutiniškai mokamas dividendas du kartus ir metus pridėdamas prie jūsų sąskaitos leidžia lengviau siekti tikslų.
 - PARANKI — vieta patogei ir seniai įvestas taupymo paštų skyrius leidžia dar daugiau sutaupyti.
 - SAUGI — nes visos santaupos iki \$10,000.00 apdraustos valstybinės JAV valdžios įstaigos.
- KAIP NAMŲ PIRKEJAS Jūs galite gauti paskolą pagal savo reikalavimus ir paruoštą biudžetą.
- NAMŲ GREIČIAU ĮSIGYSITE, nes mūsų paskolos leidžia greičiau išmokėti skolas ir tapti savininku.
 - ĮSIGYSITE JŲ LENGVIAU, nes mūsų į nuomą panašūs mėnesiniai išmokėjimai apima paskolą, nuosimčius ir kitus mokesčius.
 - ĮSIGYSITE JŲ BE RŪPESČIŲ, nes kaimynystėje esanti draugiška mūsų įstaiga yra pasiruošusi Jums tarnauti.

Savo namams turime pilną patarnavimą

- Bonaijoksliui baigti
- Paskos namams
- KalėdKlubas
- Atostų Klubas
- Seimcapdrauda
- Notarpatarnavimas
- Visok rūšių apdraudos
- Nemėmas kambarys susirūpinimams
- Moka čekius ir duodame nariai specialius Money Ordės
- JAV lito ženklai
- Pardtame ir išperkame JAV nus
- Du dji kiemai automobilių pastatyti
- Vokapupytį paštu
- Saugidepozitų dėžės
- Keleivčekiai .

JOHN PAKEL, Chairman of the Board

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue

Tel.: GR 6-7575

VALANDOS:
 PIRMADIENI 12:00 P. M. — 8:00 P. M.
 ANTRADIENI 9:00 A. M. — 4:00 P. M.

TREČIADIENI visą dieną uždara.
 KETVIRTADIENI 9:00 A. M. — 8:00 P. M.
 PENKTADIENI 9:00 A. M. — 8:00 P. M.
 SEŠTADIENI 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

4 1/2% 5%

current dividend on investment bonus
 4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SASKAITAS
 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoje 4 metų

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
 Valandos: pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtadi. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOVING **MOVING**

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
 IS TOLI IR ARTI
 (Nauji dideli trukai - Maksimali kraustymo greitis)
 Ngu metu patyrimas - Spaus ir sėkmingas patarnavimas

UZAS NAUJOKAITIS
 2022 St. Chicago 36, Ill. Tel. Nollbrook 5-9209

